

Інноваційні підходи до розвитку ключових компетентностей студентів у вищих навчальних закладах: методи та оцінка результатів

*Лисенко Світлана Олександрівна¹, Суліма Лариса Василівна²,
Швець Михайло Анатолійович³*

Опубліковано	Секція	УДК
30.07.2024	Освіта/Педагогіка	378.147:37.091.212

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13362740>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. У статті досліджуються методи впровадження інноваційних підходів до розвитку ключових компетентностей студентів вищих навчальних закладів, та їх результат. Головне завдання спрямоване на дослідження методів контекстного, імітаційного, проблемного, модульного, дистанційного засвоєння знань. Встановлено, що впровадження нових методів навчання, формування компетентних і всебічно освічених випускників має адаптуватися до специфічних потреб студентів та викладачів, а також до реалій освітньої системи країни в цілому.

Інноваційні методи повинні бути доступними для всіх учасників навчального процесу. В такому випадку відбувається повне засвоєння знань та формування ключових компетентностей студентів. Одним із видів навчання в сучасних вишах є дистанційне навчання. Студенти набувають нових знань через різні онлайн-платформи, які забезпечують доступ до інтерактивних лекцій, вебінарів, віртуальних лабораторій та навчальних матеріалів. Завдяки дистанційному навчанню студенти можуть розвивати свої компетентності у зручний для них час і темп, що сприяє більшій гнучкості та індивідуалізації навчального процесу.

Використання таких технологій як відеоконференції, інтерактивні завдання та онлайн-обговорення забезпечує ефективну взаємодію між викладачами та студентами, підтримуючи високий рівень комунікації між викладачем та студентом. Формування ключових компетентностей необхідне для підвищення рівня знань студентів, оскільки саме від рівня знань і компетентності студента в майбутньому буде залежати ефективність його професійної діяльності, здатність адаптуватися до нових умов на ринку праці і сприяння в успішній побудові кар'єри. Високий рівень знань і достатній обсяг сформованої компетентності дає можливість фахівцям виконувати свої обов'язки на високому професійному рівні, забезпечуючи при цьому точність, надійність та

¹кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри соціально-гуманітарних наук, Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4222-7049>

²викладач української мови, Уманський національний університет садівництва, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-1795-7663>

³викладач кафедри кіно-, телемистецтва, Приватний вищий навчальний заклад «Київський університет культури», e-mail: mykhailoshvets@kuk.edu.ua; асистент кафедри операторської майстерності та фотомистецтва, Київський національний університет культури і мистецтв, e-mail: mykhailoshvets@knukim.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3562-177>

ефективність виконаної роботи. Компетентні фахівці здатні генерувати нові ідеї та впроваджувати їх в життя мають більше шансів знайти роботу мрії, оскільки їх знання і навички впливають на підвищення конкурентоспроможності компанії.

Ключові слова: інноваційні методи, дистанційне навчання, самоорганізація, ключові компетентності, проєктна діяльність, навчальний процес.

Innovative approaches to the development of key competences of students in higher educational institutions: methods and evaluation of results

Abstract. The article examines the methods of implementing innovative approaches to the development of key competencies of students of higher educational institutions, and their results. The main task is aimed at researching the methods of contextual, simulation, problem-based, modular, remote learning of knowledge. It was established that the introduction of new teaching methods, the formation of competent and comprehensively educated graduates should be adapted to the specific needs of students and teachers, as well as to the realities of the country's educational system as a whole.

Innovative methods should be available to all participants of the educational process. In this case, full assimilation of knowledge and formation of key competences of students takes place. Distance learning is one of the types of education in modern universities. Students acquire new knowledge through various online platforms that provide access to interactive lectures, webinars, virtual labs and study materials. Thanks to distance learning, students can develop their competencies at a time and pace convenient for them, which contributes to greater flexibility and individualization of the educational process.

The use of such technologies as video conferences, interactive tasks and online discussions ensures effective interaction between teachers and students, maintaining a high level of communication between the teacher and the student. The formation of key competences is necessary to increase the level of knowledge of students, since it is the level of knowledge and competence of the student in the future that will depend on the effectiveness of his professional activity, the ability to adapt to new conditions on the labor market and assistance in the successful construction of a career. A high level of knowledge and a sufficient amount of formed competence enables specialists to perform their duties at a high professional level, while ensuring the accuracy, reliability and efficiency of the work performed. Competent specialists who are able to generate new ideas and implement them have more chances to find a dream job, because their knowledge and skills affect the company's competitiveness.

Keywords: innovative methods, distance learning, self-organization, key competencies, project activity, educational process.

Вступ

Сучасному суспільству потрібні вмотивовані і цілеспрямовані особистості. Інституційні механізми вищої освіти зосереджують свою увагу на наданні студентам можливості стати повноцінним членом суспільства, здатним досягати успіху в різних галузях і секторах. Якщо раніше увага вищої освіти зосереджувалася на наданні певного обсягу знань, то нині така увага зосереджується саме на розвитку ключових компетентностей у студентів вищих навчальних закладів.

В умовах розвитку сучасної вищої освіти актуальним залишається питання пошуку та впровадження інноваційних підходів і методик, які б не лише сприяли набуттю студентами необхідних знань, але й допомогли розвивати навички критичного мислення, комунікації, співпраці, а також вміння адаптуватися до змін та до вирішення певних проблеми. Це передбачає інтеграцію новітніх технологій у навчальний процес, активне використання методів проблемного та проєктно-орієнтованого навчання, а

також постійний моніторинг і оцінка розвитку компетентностей, спрямованих на забезпечення високого рівня підготовки майбутніх фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питання впровадження інноваційних підходів до розвитку ключових компетентностей студентів вищих навчальних закладів, займалися вітчизняні науковці Г. Буянова та О. Удалова [1], С. Т. Васьків [2], Д. О. Гладка та І. В. Хом'юк [4], А. В. Комар [6], В. Павлов [8], Л. З. Ребуха [9], А. В. Шиба разом з О. В. Нагайчук та С. О. Ступенько [11]. Однак попри розробленість теми, визначене питання не досліджене в повному обсязі і потребує додаткового опрацювання.

Формулювання мети статті. Метою статті є дослідження інноваційних підходів до розвитку ключових компетентностей студентів вищих навчальних закладів, їх методів та отриманих результатів.

Завдання статті. Завдання статті полягає у розкритті поняття інноваційних методів формування ключових компетентностей студентів вищих навчальних закладів та їх результат. В процесі дослідження визначено метод контекстного, імітаційного, проблемного, модульного, дистанційного засвоєння знань. Встановлено, що впровадження нових методів навчання та формування компетентних і всебічно освічених випускників повинно адаптуватися до специфічних потреб студентів та викладачів, а також до реалій освітньої системи країни в цілому. Узагальнено, що формування ключових компетентностей впливає не лише на загальний розвиток студента, а й на формування його як майбутнього успішного фахівця, здатного вирішувати складні профільні та позапрофільні завдання.

Результати

Як слушно зауважують у власному дослідженні Д. О. Гладка та І. В. Хом'юк, впровадженні інноваційних технологій в освітній процес мають здійснюватися інноваційними викладачами. Від вміння викладача залежить ефективність набутих знань і професійних навичок студентів в майбутньому. Сучасний викладач є складною персоною, яка містить цінності, мотиви та специфіку індивідуального спілкування і діяльності. Це є основою педагогічної майстерності, на якій ґрунтується унікальність і оригінальність фахівця. Гуманістичний підхід, зосереджений на інноваціях у навчальному процесі та готовність до нововведень в закладах вищої освіти стимулюють викладачів до постійного професійного вдосконалення. Інноваційні якості особистості викладача, своєю чергою, забезпечують ефективність педагогічної діяльності в умовах інноваційного розвитку закладу та мотивують студентів до глибшого засвоєння знань, сприяючи успішному виконанню професійних обов'язків у майбутньому [4].

Розвиток вищої освіти в Україні цілком залежить від інноваційних підходів, оскільки це завжди цікаво і незвично. На думку А. В. Комар, інновації є необхідним аспектом існування сучасної системи освіти. Відповідно до статті 5 п. 1 Закону України «Про освіту» освіта [5] визначається як державний пріоритет, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний та культурний розвиток суспільства. Автор додає, що інновації в системі вищої освіти мають низку переваг, зокрема:

- містять впровадження нових напрямків, форм, методів і прийомів діяльності;
- зорієнтовані на підвищення якості навчання, ефективності та результативності роботи освітніх закладів;
- потребують більш ретельного моніторингу освітніх процесів і завдань, а також глибокого аналізу та оцінки результатів навчання [6, с. 18].

Зважаючи на вищевказане, необхідно наголосити, що інновації це не завжди позитивний результат, оскільки впровадження нових технологій може мати окрім позитивного також і негативний результат. До прикладу, недостатня або неналежна

підготовка викладачів у використанні інноваційних методик може призвести до зниження якості освіти. Крім того, високі витрати на впровадження інновацій можуть стати значним фінансовим тягарем для освітніх закладів, а нові технології можуть викликати стрес та несприйняття студентами, і тим самим вплинути на навчальний процес. Тому важливо ретельно оцінювати потенційні ризики та переваги перш ніж впроваджувати інноваційні підходи в систему вищої освіти.

Система вищої освіти має на меті сформувати компетентнісних фахівців, які на основі набутих знань, стануть носіями нових винаходів та розробок, ефективно впроваджуючи їх в сучасне суспільство. Вища освіта покликана виховати нових, інтелектуально і духовно розвинутих особистостей, майбутнє власної держави. Підготовка майбутніх фахівців зосереджена навколо формування студента як особистості, вміння критично мислити, бути самостійним, професійним, мобільним [9, с. 50].

Оскільки нині Україна позиціонує себе як європейська держава, прагнучи до якнайшвидшої інтеграції з ЄС, важливо виховати саме таку молодь, вміння якої відповідало б європейським стандартам і цінностям. Виховання молодого покоління передбачає розвиток у них критичного мислення, інноваційного підходу до вирішення проблем та високого рівня соціальних і міжкультурних компетентностей. Молодь має бути готовою до активної участі в суспільному житті, демонструючи відповідальність та активність у реалізації європейських норм і принципів. Важливо також забезпечити студентів навичками адаптації до різних професійних факторів. Загалом, розвиток таких компетентностей сприятиме не лише особистісному зростанню молоді, але й посиленню конкурентоспроможності України на міжнародній арені. Саме тому, реалізація інноваційних підходів у вищій освіті є стратегічно важливим кроком для досягнення визначених цілей.

На думку Г. Буянової та О. Удалової, використання інноваційних методів навчання активує інтелектуальну і вольову сфери особистості, підсилюючи прагнення до досконалості і сприяючи творчому пошуку. В процесі здобуття вищої освіти студент повинен засвоїти загальні і професійні компетентності, формуючи при цьому стійку мотивацію до праці, здатність ставити та досягати цілей, ефективно комунікувати, володіти професійним інструментарієм і ефективно впроваджувати інновації у свою діяльність. Вказані вміння забезпечать подальшу особистісну реалізацію в обраній професії та дозволять конкурувати на ринку праці. Загалом, формування професійних компетентностей у студентів є безперервним процесом, який триває протягом всього навчання, а тому активне впровадження інноваційних методів, прийомів, засобів та ресурсів, і їх ефективне поєднання з традиційними підходами, сприяє вдосконаленню освітнього процесу і контролю якості професійної підготовки у вищих навчальних закладах, розширенню основних напрямів їх діяльності та підвищенню конкурентної переваги у вищій школі та в дорослому житті [1, с. 201-202].

Інноваційне навчання у вишах побудоване на основі наступних методів: контекстного, імітаційного, проблемного, модульного, дистанційного та повного засвоєння знань (таблиця 1.1.).

Таблиця 1.1.

Інноваційні методи навчання у вищій школі

Методи навчання	Зміст
Контекстне навчання	Передбачає організацію навчального процесу у вищому навчальному закладі в умовах, максимально наближених до реальних професійних ситуацій. Цей метод сприяє засвоєнню

	студентами теоретичних знань шляхом їх практичного застосування.
Імітаційні методи	Передбачають використання різних рольових вправ, допомагаючи студентам відчувати себе в реальних професійних умовах, розвивати практичні навички та аналітичне мислення.
Метод проблемного підходу	Спрямовується на активізацію пізнавальної діяльності студентів шляхом постановки та розв'язання складних завдань, які потребують творчого підходу та аналітичне мислення. Цей метод допомагає розвивати критичне мислення та здатність приймати обґрунтовані рішення.
Модульний метод	Зміст вказаного методу полягає в структуризації навчального матеріалу на окремі модулі, кожен з яких містить певний блок завдань та навичок. Цей метод допомагає студентам зосереджувати свою увагу на засвоєнні конкретних тем, а також глибоко і систематично засвоювати опрацьований матеріал.
Дистанційний метод	Зміст дистанційного методу полягає у використанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, спрямованих на організацію навчального процесу, задля навчання незалежно від їхнього місця знаходження. Цей метод забезпечує гнучкість у навчанні та доступ до освітніх ресурсів.
Повне засвоєння знань	Вказаний метод ґрунтується на принципах, де кожен студент повинен всебічно опанувати навчальним матеріалом перед проходженням наступного етапу навчання. Цей процес забезпечується шляхом індивідуалізації навчального процесу та постійного контролю за рівнем знань студентів.

Джерело: систематизовано автором.

На думку В. Кучер та Т. Рожнової інновації у підготовці студентів вишу мають бути зорієнтовані на підвищення професійної мобільності та здатності до саморозвитку. Це зумовлює потребу в застосуванні інноваційних навчальних засобів, зокрема:

- використання інтерактивних технологій, мультимедійних ресурсів, вебінарів, віртуальних лабораторій і онлайн-курсів [8, с. 127]
- залучення студентів до дослідницької та проектної діяльності, що сприяє розвитку практичних навичок і вмінь у розв'язанні конкретних завдань [10, с. 46].
- застосування ігрових технологій, які активізують пізнавальну діяльність студентів і підвищують їхню мотивацію до навчання [7].

Впровадження інноваційних технологій в систему вищої освіти сприяє розвитку ключових компетентностей майбутніх фахівців на всіх етапах навчання. Однак в період воєнного стану впровадження інновацій в навчальний процес з метою формування професійних навичок студентів – є особливо необхідним. З початку повномасштабного вторгнення чимало вузів в Україні перейшли на дистанційне навчання, оскільки це сприяло не лише забезпеченню безпеки, але й необхідності продовжувати подальше навчання, оскільки значна частина вузів залишилася на окупованих територіях або була фізично зруйнована. Зміст дистанційного формату навчання і впроваджена інноваційна практика вже успішно зарекомендувала себе, оскільки це зручний формат, що не потребує фізичної присутності студента.

Дистанційне навчання, яке набуло популярності під час пандемії Covid-19, має як переваги, так і недоліки. Серед переваг виділяють гнучкість, економію часу та коштів,

доступ до більшої кількості курсів і використання новітніх технологій. Однак, недоліками є брак особистого контакту, обмежений доступ до лабораторного обладнання, менша взаємодія між студентами, потреба в самодисципліні та низка технічних причин. Крім того, дистанційне навчання може ускладнювати контроль якості засвоєння матеріалу [11].

Звичайно, що не для кожної професії дистанційне навчання є ефективним методом набуття знань, оскільки необхідно формувати ключові компетентності у студентів, які потребують безпосереднього практичного досвіду та фізичної присутності. Наприклад, професії, пов'язані з медициною, інженерією, лабораторними дослідженнями, мистецтвом, фізичною культурою та спортом, потребують практичних занять, доступу до спеціального обладнання, інструментів та робочого простору.

Для деяких спеціальностей важливо забезпечити можливість проводити лабораторні та практичні заняття й тренінги під наглядом викладача. Мова йде про ті заняття з формування ключових компетентностей у студентів, які не можливо замінити онлайн-заняттями. Окрім того, хоча дистанційне навчання є важливим та ефективним інструментом у багатьох сферах застосування, воно не може повністю замінити традиційні форми навчання для тих професій, які потребують високого рівня практичної підготовки та розвитку ключових компетентностей. Зважаючи на це, доцільно поєднувати дистанційне навчання з денними заняттями, щоб забезпечити студентам базис знань та навичок, необхідних для їхнього професійного розвитку.

Ще одним методом, що впливає на розвиток ключових компетентностей студентів у вищих навчальних закладах є метод контекстного навчання. На думку С. Т. Васькова, сформовані ключові компетентності у студентів значно підвищують їх конкурентоспроможність на ринку праці. У сучасному глобальному ринковому середовищі роботодавці шукають не лише фахівців з конкретними знаннями, але й осіб, які володіють широким спектром ключових навичок. Студенти, які мають розвинені навички з комунікації, критичного мислення, творчості, наділені лідерськими якостями та іншими важливими компетентностями, як правило, мають значну перевагу в процесі пошуку роботи та кар'єрного зростання [2, с. 16].

Імітаційні методи підсилені інноваційними технологіями виступають потужним інструментом для формування ключових компетентностей у студентів. Ці методи передбачають створення реалістичних моделей професійних ситуацій, де студенти можуть засвоювати свої навички на практиці. Віртуальні симулятори, інтерактивні платформи, ігрові форми навчання, технології віртуальної і доповненої реальності до недавнього часу були не доступними широкому загалу, однак часи змінилися, і нині, у студентів з'явилися можливості вчитися з допомогою цих інноваційних інструментів.

Віртуальні симулятори створюють умови, максимально наближені до реальних, де студенти можуть відпрацьовувати свої навички без ризику для себе та інших. Інтерактивні платформи, зокрема рольові ігри та віртуальні лабораторії, завжди у вільному доступі для студентів, незалежно від часу чи місцезнаходження. Ці інструменти підвищують мотивацію студентів і допомагають розвивати критичне мислення та інші ключові компетентності. Гейміфікація використовує елементи ігор для навчання, роблячи процес більш захоплюючим і стимулює студентів до активного і плідного навчання. Технології віртуальної і доповненої реальності допомагають створювати детальні моделі реальних умов праці. Це особливо корисно для спеціальностей в яких на першому місці практичний досвід.

Як слушно зауважує М. М. Волікова та О. Г. Братанич, окрім переваг, впровадження інноваційних процесів у освітній простір вищої школи має низку недоліків. Серед основних варто назвати те, що інноваційне навчання потребує значної кількості часу для підготовки студентів. Окрім того, студент повинен мати технічні можливості і вміти

знаходити необхідну інформацію, тлумачити її і використовувати на практиці. Ще однією проблемою, на думку дослідників є порушення дисципліни, оскільки традиційна форма навчання передбачає поділ навчального часу на лекції і семінари, де студенти можуть обмінюватися власними думками, дискутувати, робити спільну роботу тощо. В процесі використання інноваційних методів цінність дисципліни втрачається, спілкування під час занять не завжди правильне та доцільне. Цей час можна використати раціональніше і з користю. Досить значне навантаження мають і педагоги в процесі впровадження інноваційної діяльності в освітній процес вишу, з метою формування ключових компетентностей студентів. В цьому випадку виникає потреба в урізноманітненні аудиторної та позааудиторної роботи зі студентами, яка б максимально враховувала рівень їх теоретичних знань та практичних умінь і набутих навичок. В процесі застосування інноваційних технологій важливо щоб викладач не лише досконало володів базовими знаннями, але й брав активну участь в пошуку нової і цікавої інформації, розвиваючи ключові компетенції у студентів, і тим самим, спонукаючи до активної самостійної діяльності.

Отже, інноваційне навчання передбачає відмову від традиційного механічного відтворення матеріалу з підручників і запровадження принципово нових методів засвоєння інформації. Це, у свою чергу, сприяє формуванню наукового світогляду у студентів, розвитку їхніх творчих здібностей та ключових компетентностей [3, с. 81].

Безперечно, інноваційний підхід у вищій школі буде впроваджуватися і надалі. Наразі важливо працювати над процесами, які підсилять ефективність інноваційних методів і відкриють шлях до формування нових ключових компетентностей студентів. Досить спірним питанням нині є ефективність такого інноваційного методу як дистанційне навчання. Низка зовнішніх факторів. Зокрема відсутність світла, інтернету, технічного забезпечення значно впливає на процес навчання. Студенти окрім занять змушені перейматися другорядними питаннями, не пов'язаними з освітою. Зважаючи на це, держава повинна розробити дієві механізми удосконалення дистанційного формату навчання, змінити освітні програми у відповідність до сучасних реалій. Окрім того, завданням викладача залишається пошук шляхів, які б сприяли розвитку ключових компетентностей студентів. Розробка та впровадження нових методів навчання, зокрема інтерактивних платформ та цифрових інструментів для спільної роботи, може поліпшити якість деяких інноваційних методів викладання, зокрема і у формі дистанційного навчання, де зосереджено найбільше інновацій та креативу.

Важливим є також забезпечення зворотного зв'язку між студентами та викладачами. Регулярні консультації, онлайн-обговорення та підтримка можуть стати рушійною силою у подоланні труднощів та покращенні якості навчання. Оцінка ефективності дистанційного навчання повинна містити постійний моніторинг щодо задоволеності/незадоволеності навчальним процесом, і конкретні побажання щодо впровадження певних змін. Ця особливість змусить оперативно реагувати на проблеми, які виникають в процесі навчання і ефективно їх долати.

Загалом, інтеграція інноваційних методів в освіту, і формування на їх основі ключових компетентностей у студентів – це новітній процес, який допоможе позбутися застарілих методів викладання, зменшить корупцію в освітній сфері, і за період навчання допоможе набути необхідних знань, для подальшого застосування цих знань на практиці. Звичайно що впровадження інноваційних підходів у вищій школі може сприйматися не однозначно. Важливо щоб завжди існувала альтернатива, яка б допомогла обрати оптимальний варіант, зважаючи на можливості, вміння і навички всіх учасників освітнього процесу у вищій школі.

Впровадження нових методів навчання і формування на їх основі компетентних і всебічно освічених випускників повинно бути ретельно адаптоване до специфічних

потреб студентів та викладачів, а також до реалій освітньої системи країни. Для цього необхідно постійно оцінювати ефективність впроваджених інновацій та забезпечувати гнучкість у виборі методів, враховуючи різні ступені складності та обставини, що цьому сприяли. Інноваційні методи повинні бути доступними для тих учасників, які з різних причин не можуть скористатися основними інноваційними підходами.

Один із ключових аспектів євроінтеграції – це відповідність освітніх стандартів міжнародним вимогам, які потребують впровадження сучасних методик навчання, що відповідають європейській практиці. В рамках цього, вже сьогодні важливо забезпечити студентам доступ до сучасних технологій, інтерактивних платформ та ресурсів, які сприяють розвитку їхніх компетентностей відповідно до вимог глобального ринку праці. Методи оцінки результатів навчання повинні також еволюціонувати разом із впровадженням новітніх підходів. Традиційні форми оцінювання, іспити і контрольні роботи, можуть бути доповнені новими формами, такими як проекти, портфоліо, власні дослідження тощо. Це дозволяє більш точно відображати рівень розвитку ключових компетентностей студентів.

Продовження впровадження інноваційного розвитку в освіті потребує значних зусиль. Це, зокрема, можна визначити в процесі постійного моніторингу та пошуку шляхів з удосконалення успішності навчання студентів. Важливо враховувати відгуки студентів і викладачів, аналізувати їхні потреби і проблеми, а також адаптувати методики і програми відповідно до озвучених проблем. В умовах євроінтеграції важливо також сприяти міжнародній мобільності студентів та викладачів. Це допомагає не тільки підвищити рівень навчання, але й сприяє розвитку міжкультурних компетентностей, які є важливими елементами формування успішних молодих спеціалістів.

Однією з важливих тем сучасної освіти є перспектива розвитку ключових компетентностей, зокрема й із врахуванням інноваційних підходів. Зважаючи на сучасний стан освіти і вже впроваджені технології інноваційної діяльності, необхідно відзначити позитивну динаміку як для викладачів, так і для студентів. Студентам цікавіше отримувати знання не зі звичайних багатотомних посібників, а сприймати інформацію систематизовану у формі таблиць, блок-схем, кейсів. Окрім того, цікавим заняттям, яке значною мірою впливає на розвиток ключових компетентностей студентів є вміння самому студенту опрацьовану інформацію систематизувати відповідним чином (у формі таблиць, графіків, кейсів тощо). Цей процес сприяє розвитку самостійності, відповідальності та вмінню ефективно опрацьовувати подану інформацію.

Загалом від рівня знань і компетентності студента в майбутньому буду залежати ефективність його професійної діяльності, здатність адаптуватися до нових умов на ринку праці і сприяння в успішній побудові кар'єри. Високий рівень знань і достатній обсяг сформованої компетентності дозволяє фахівцям виконувати свої обов'язки на високому професійному рівні, забезпечуючи при цьому точність, надійність та ефективність виконаної роботи, а також сприяє скороченню часу на вирішення складних завдань та уникнення значних помилок. Компетентні фахівці здатні генерувати нові ідеї та впроваджувати їх в життя мають більше шансів знайти роботу мрії, оскільки їх знання і навички впливають на підвищення конкурентоспроможності компанії. Здатність швидко адаптуватися до нових технологій, методів та умов роботи є головною перевагою сучасного ринку праці. Студенти з високим рівнем знань і компетентностей легше пристосовуються до змін і можуть успішно працювати у різних галузях та сферах діяльності. Крім того, високий рівень компетентностей дозволяє студентам бути більш мобільними на ринку праці, що значно підвищує їхні шанси на отримання престижної та високооплачуваної посади.

Вірно вважати, що висока компетентність сприяє швидшому просуванню по кар'єрних сходах, оскільки такі фахівці частіше отримують підвищення та керівні посади. Вони здатні ефективно керувати командою, приймати стратегічні рішення та реалізовувати складні проекти. Компетентні фахівці мають вищі шанси на професійний розвиток та можливість самореалізуватися. Саме тому починаючи із вищої школи викладачі намагаються сформувати різносторонню особистість із необхідним багажем знань та навичок, які б не лише сприяли формуванню особи як гідного фахівця, але й як людини, здатної до вирішення низки профільних і позапрофільних питань.

Досить важливо, щоб інноваційні підходи у розвитку ключових компетентностей студентів вищих навчальних закладів лише розширювалися, а також формувалися нові. Важливо, щоб таке впровадження було доцільним та ефективним, оскільки не всі інноваційні методи сприяють розвитку компетентностей. Деякі з них можуть гальмувати цей процес і бажання розвиватися. Інтеграція різних методів навчання, таких як проектне навчання, міждисциплінарні програми та дистанційне навчання, дозволить сформувати більш гнучку та адаптивну систему освіти і тим самим забезпечить розвиток різноманітних компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності у сучасному світі.

Висновки

Отже, з огляду на швидкий розвиток технологій та зміни на ринку праці, навчальні заклади повинні адаптуватися до нових умов навчання. Це передбачає постійне оновлення навчальних програм, впровадження інноваційних технологій та методик навчання, а також ефективну підготовку викладачів до роботи в умовах швидкозмінного середовища. Постійна інтеграція інтерактивних технологій та забезпечення належного функціонування навчального процесу, як правило, дає позитивний результат.

Адаптація навчальних закладів до сучасних умов сприятиме підвищенню якості освіти, розвитку ключових компетентностей студентів і їхньої готовності до успішної професійної діяльності. Постійне вдосконалення навчальних програм, впровадження інноваційних технологій та підготовка викладачів забезпечить гнучкість і ефективність освітньої системи, відповідно до вимог часу. Лише за умов інтеграції новітніх підходів та технологій у навчальний процес вищої школи можна гарантувати, що випускники матимуть необхідний обсяг знань і будуть готовими справитися з будь-якими завданнями.

Отже, інновації у вищій освіті значно впливають на майбутню ефективність професійної діяльності студентів, їхню здатність адаптуватися до змін та успішно будувати кар'єру. Від рівня знань і компетентностей студентів залежить не лише їхня особиста успішність, але й конкурентоспроможність компаній, в яких вони збираються працювати. Тому для успішної реалізації інноваційних підходів у вищій освіті важливо забезпечити адаптивність освітніх програм, ефективні методи оцінювання та постійну підтримку студентів, оскільки це дозволить сформувати освітній простір, який би відповідав сучасним вимогам і сприяв розвитку ключових компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності молодих фахівців в майбутньому.

Список використаних джерел

1. Буянова Г, Удалова О. (2022). Вплив інноваційних форм і методів навчання на якість професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Проблеми освіти, Випуск 2(97), С. 191-207. <https://imzo-journal.org.ua/index.php/journal/article/download/76/70/>

2. Васьків С. Т. (2024) Формування ключових компетентностей студентів вищих навчальних закладів України. Інноваційна педагогіка. Випуск 69. Том 1. С. 15-18. http://innovpedagogy.od.ua/archives/2024/69/part_1/4.pdf
3. Волікова М. М., Братанич О. Г. (2021) Традиційне та інноваційне навчання у вищих навчальних закладах України: переваги і недоліки. Наукові записки: Серія: Педагогічні науки, Випуск 194. С. 78-84 <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/790/723>
4. Гладка Д. О., Хом'юк І. В. (2021) Інновації та інноваційний викладач у системі вищої освіти. Вінницький національний технічний університет <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/33843/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B0.%20%D0%93%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%BA%D0%B0%20%D0%94.%20%D0%9E..pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Закон України «Про освіту». Відомості Верховної Ради. (2017), № 38-39, ст.380. вилучено із <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Комар А. В. (2022) Аналіз трендів впровадження інноваційних технологій у вищу освіту України. Академічні візії, (6-7), 17-30. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/47>
7. Кучер В., Рожнова Т. (2023) Застосування інновацій у процесі організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти в умовах магістратури. <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/688/730>
8. Павлов, В. (2019). Особливості підготовки магістрів освіти засобами інтерактивних технологій. Актуальні питання гуманітарних наук. Серія: Педагогіка. Вип. 21. Т. 2, 127–131. <https://dspu.edu.ua/sites/hsci/wp-content/uploads/2019/02/26-6.pdf>
9. Ребуха Л. З. (2022). Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти [Монографія] ЗУНУ. 143 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/48105/3>
10. Череднік, Д., Даньшева, С. (2018). Інноваційні процеси в освіті. Методологія освіти, 3, 44–47.
11. Шиба А. В., Нагайчук О. В., Ступеньков С. О. (2023) Сучасні виклики та потенціал впровадження інновацій в освітній процес під час воєнного стану. Академічні візії, випуск 18. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7813465>